

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
Centralna Izborna Komisija
Central Election Commission

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA (CIK), u prilog članu 64, stav 2, podstav 2.1 i 2.2, članu 82, 83, 84, 85, 86 i članu 127, stav 1 Zakona br. 08/L-228 o opštim izborima u Republici Kosovo (ZOI), kao i članova 20 i 29, stav 2 Zakona br. 03/L-072 o lokalnim izborima u Republici Kosovo (ZLI), dana xx.xx.2024. godine, usvaja:

IZBORNI PRAVILNIK BR. 05/2024
OSNIVANJE I PROMENA BIRAČKIH CENTARA

Član 1
Svrha

Ovim Pravilnikom se definišu tehnički kriterijumi za lokaciju Biračkih centara (BC) i Biračkih mesta (BM), procedure za osnivanje i objavljivanje BC, upravljanje BC i objavljivanje Preliminarnog biračkog spiska (PBS).

Član 2
Birački centri i lokacije

1. BC – označava zgradu u kojoj se nalazi jedan ili više BM i njen spoljni prostor.
2. BC se osnivaju u:
 - 2.1. Objektima javnih institucija, sa prioritonom u obrazovnim, kulturnim, sportskim i sličnim objektima;
 - 2.2. u diplomatskim predstavništvima Republike Kosovo, za glasanje van Kosova za parlamentarne izbore.
3. U slučajevima kada se stav 2.1 ovog člana ne može primeniti, CIK odlukom određuje lokaciju BC u privatnim zgradama, u vlasništvu fizičkih ili pravnih lica, ili drugim alternativnim prostorima.
4. BC unutar države ne mogu se osnivati u sledećim objektima:

- 4.1. Koje koristi ili poseduje, delimično ili u potpunosti, politička partija;
 - 4.2. koje koristi ili poseduje kandidat ili njegova porodica za te izbore;
 - 4.3. u verskim objektima;
 - 4.4. prostorijama gde se služi ili konzumira alkohol;
 - 4.5. prostorijama gde se odvijaju aktivnosti igara na sreću.
5. Prema mogućnostima, nijedan birač ne bi trebalo da putuje više od 3 km do BC.
 6. CIK dozvoljava promenu lokacije BC, samo u slučaju više sile ili iz drugih objektivnih i nepredviđenih razloga, koji bi BC učinili neprikladnim za potrebe glasanja.
 7. Ukoliko se promeni lokacija BC, OIK mora da obavesti birače o toj promeni putem medija. Pored toga, OIK će postaviti obaveštenje na prvobitnu lokaciju BC-a obaveštavajući birače o novoj lokaciji BC.

Član 3

Tehnički kriterijumi za BC i BM

1. Zgrade BC moraju ispunjavati sledeće uslove:
 - 1.1. Da ima najmanje jedan ulaz, koji treba da bude lako dostupan;
 - 1.2. da ima dovoljno osvetljenja;
 - 1.3. da ima lak pristup glasanju za osobe sa posebnim potrebama;
 - 1.4. da ima stolove i stolice;
 - 1.5. da ima električnu energiju;
 - 1.6. da ima internet
 - 1.7. da ima najmanje jedan toalet;
 - 1.8. ukoliko je to moguće, da ima prostor za parking.
2. Kriterijumi iz stava 1. ovog člana primenjuju se i na BC u diplomatskim predstavništvima, koliko je to moguće.
3. Kriterijumi iz stava 1. ovog člana primenjuju se i na BM, izuzev pod stavova 1.7 i 1.8.

Član 4

Procedure za osnivanje BC i BM

1. CIK preko ISOIK-a i Ministarstva spoljnih poslova vodi računa da jednom godišnje analizira i procenjuje BC, ali može i predložiti osnivanje novih BC-a.
2. Zahteve za osnivanje novih BC-a mogu podneti lokalne zajednice, građani ili politički subjekti kod ISOIK-a, putem priloga I: Obrazac zahteva za osnivanje BC-a.
3. CIK razmatra zahtev za osnivanje BC u roku od 10 dana, na osnovu identifikacije birača za taj BC i tehničkih aspekata, u skladu sa članom 3. ovog Pravilnika.
4. Najkasnije pet (5) dana od objavljivanja datuma izbora, CIK u saradnji sa Ministarstvom spoljnih poslova vrši procenu fizičkih prostora za svako diplomatsko predstavništvo u skladu sa utvrđenim kriterijumima i odlučuje o broju BM-a i za broj birača za svako diplomatsko predstavništvo prilog III – Obrazac ocenjivanja za diplomatsko predstavništvo.
5. Najkasnije u roku od 25 dana od dana raspisivanja izbora, CIK preko OIK-a vrši inspekciju i procenu BC i BM na Kosovu, prilog IV – Obrazac za inspekciju i procenu BC i BM.
 - 5.1. Pet (5) dana nakon završetka procene, CIK odobrava listu BC-a i BM-a.

Član 5

Objavljivanje BC

1. CIK objavljuje lokacije BC-a na svojoj zvaničnoj veb stranici, u prostorijama za objavljivanje OIK-a, na zvaničnoj veb stranici opštine, odnosno MSP-a za BC van Kosova, najkasnije trideset (30) dana nakon raspisivanja izbora.
2. U onim opštinama u kojima se održava drugi krug izbora za gradonačelnike, broj BC-a i njihove lokacije su isti kao u prvom krugu.

Član 6

Upravljanje BC

1. U BC u toku izbornog dana mogu biti prisutna sledeća ovlašćena lica:
 - 1.1. Birači;
 - 1.2. članovi BO-a i osoblje dotičnog BC-a;
 - 1.3. osoblje CIK-a i SCIK-a;
 - 1.4. članovi i pomoćno osoblje OIK-a dotične opštine;
 - 1.5. akreditovani posmatrači;
 - 1.6. policija, kada je pozvana da uspostavi red;

- 1.7. prevodioci za lica navedena u podstavu 1.3., 1.5., 1.6. ovog člana.
2. Osoblje BC-a se sastoji od:
 - 2.1. Rukovodioca BC-a;
 - 2.2. osoblja pomoćnog pulta.
3. Rukovodilac BC-a je odgovoran za:
 - 3.1. Organizaciju i planiranje svih tehničkih aktivnosti u BC;
 - 3.2. prijem paketa neostljivog materijala BC-a
 - 3.3. orijentaciju, cirkulaciju i pristup birača u BC;
 - 3.4. izveštavanje OIK-a o napretku i stanju u BC;
 - 3.5. evidentiranje u knizi za evidenciju, prilog V – Knjiga za evidenciju.
4. Nakon zatvaranja BC i tokom perioda prebrojavanja u BM, Rukovodilac BC-a vodi računa da nijedno lice van BM ne bude prisutno, osim službenika ovlašćenih od OIK-a i CIK-a.

Član 7

Materijal za izbornu kampanju političkih subjekata u BC i BM

1. Najmanje 24 sata pre početka glasanja, rukovodilac BC-a uklanja bilo kakav materijal za izbornu kampanju iz unutrašnjeg i spoljašnjeg prostora BC-a, uključujući i ograde.
2. Politički subjekti koji do 24 sata pre početka glasanja nisu uklonili materijal izborne kampanje, ili su zatečeni da postavljaju materijal izborne kampanje nakon određenog roka, evidentiraju se u knjizi evidencije – prilog V – Knjiga za evidenciju, i prijavljuju se OIK-u.
3. Nikakve informacije o izbornoj kampanji političkih subjekata nije dozvoljeno prenositi bilo kojim komunikacionim uređajem u BC niti na čujnoj udaljenosti u prostorijama BC-a. Ovakvu radnju rukovodilac BC-a prijavljuje u OIK, i organima za sprovođenje zakona ako je to potrebno.
4. Ukoliko rukovodilac utvrdi da se u prostorijama BC-a nalaze neovlašćena lica koja ometaju nesmetano odvijanje izbornog procesa, onda traži od njih da napuste prostorije BC i u slučaju odbijanja obaveštava organe za sprovođenje zakona i OIK, i evidentira slučaj u knjizi za evidenciju.
5. U slučaju prijavljivanja od strane rukovodilaca, u skladu sa stavovima 2, 3 i 4 ovog člana, OIK prosleđuje predmet Izbornom panelu za žalbe i predstavke (IPŽP) i, ako je potrebno, relevantnim organima za sprovođenje zakona.

Član 8

Pomoćni pult u BC

1. Na glavnom ulazu svakog BC treba postaviti najmanje jedan pomoćni pult koji služi za orijentaciju i informisanje birača.
2. Pomoćni pult mora biti opremljen BS na elektronskom formatu.
3. Pomoćni pult mora biti opremljen obrascima za žalbe i podneske upućene IPŽP-u, preko kojih birači mogu da se žale IPŽP-u tokom dana glasanja u slučaju da imaju primedbe.
4. Svaki BC mora imati osoblje pomoćnog pulta, koje je odgovorno za:
 - 4.1. Orijehtaciju birača na biračkim mestima, prema KBS;
 - 4.2. izveštavanje o izlaznosti birača;
 - 4.3. izveštavanje preliminarnih rezultata, na osnovu podataka BO-a, prema uputstvima CIK-a.
5. Svaki BC takođe treba da ima šablone na Brajevju azbuku i obučene BO za glasanje za slepe koji će služiti slepim biračima u tom BC.

Član 9

Lokacija BM

1. 1.BM se postavljaju počev od prizemlja, na pogodnom mestu ulaska i izlaska, kako bi birači mogli da formiraju red i stanu u njega, a gde je moguće, mesto ulaska i izlaska da bude ravno, tako da osobe sa posebnim potrebama mogu nesmetano da uđu i izađu.
2. 2.BM mora biti dovoljno podobno da obezbedi redovno vođenje glasanja, postavljanje svih radnih stolova kako je definisano u Izbornom pravilniku br. 12/2024 o procedurama glasanja i prebrojavanja na biračkom mestu, obezbeđivanjem tajnosti glasanja, slobodan uvid i kontrolu glasačke kutije i nesmetan pristup posmatračima.

Član 10

Prelazne i završne odredbe

1. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da vazi Izborno pravilo br.05/ 2023 o osnivanju i promeni Biračkih centara, od 09.03.2024.
2. Sastavni deo ovog Pravilnika su:
 - 2.1. Prilog I - Obrazac zahteva za osnivanje BC-a;
 - 2.2. Prilog II - obrazac za promenu BC-a;

- 2.3. Prilog III – obrazac za procenu za diplomatska predstavništva;
- 2.4. Prilog IV – obrazac za inspekciju i procenu BC i BM;
- 2.5. Prilog V – knjiga za evidenciju.

Član 11

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja.

Predsedavajući

Centralna izborna komisija

Kreshnik Radoniqi